

त्वयात्मा धार्यते देव त्वया संधार्यते जगत् । त्वं धारयसि भूतानि भुवनं त्वं विभार्य च । १२२४
 यत्त्वया धार्यते किञ्चित्तेजसा च बलेन च । ततस्तव प्रसादेन मया पश्चात्तु धार्यते ।
 त्वया धृतं धारयामि नाधृतं धारयाम्यहं । न हि तद्विद्यते भूतं यत्त्वया नेह धार्यते ।
 त्वमेव कुरुषे वीर नारायण युगे युगे । मम भारवतरणं जगतो हितकाम्यया ।
 दानवैस्तेजसा क्रान्ता रसातलतं गता । त्रयास्तु मां सुरश्रेष्ठ त्वामेव शरणं गता ।
 दानवैः पीड्यमानाऽहं राक्षसैश्च दुरात्मभिः । त्वामेव शरणं नित्यमुपयामि सनातनं । १२२५
 तावन्मेऽस्ति भयं भूयो यावन्न त्वां ककुक्षिनं । शरणं मनसा यामि शतशोऽप्युपलक्ष्ये ।
 ॥ भगवानुवाच ॥ माभैर्द्धरणि कल्याणि शान्तिं व्रज समाहिता । एष त्वामुचितं स्थानमनयामि मनोषितं ।
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततो महात्मा मनसा दिव्यं रूपमचिन्तयत् । किं नु रूपमहं कृत्वा उद्धरेयं वसुन्धरां ।
 जले निमग्नां धरणीं येनाहं वै समुद्धरे । इति सञ्चिन्त्य मनसा हरिर्नारायणः प्रभुः ।
 जलक्रीडारुचिस्तस्माद्वाराहं वपुरस्सरत् । हरिरुद्धरणे युक्तस्तदाऽभूदस्य भूमिधृक् । १२२६
 अष्टयं सर्वभूतानां वाङ्मयं ब्रह्मसंज्ञितं । दशयोजनमिस्तारमुच्छ्रितं शतयोजनं ।
 नीलजीमूतसङ्काशं मेघस्तनितनिखनं । गिरिसंहननं भीमं श्वेतदीप्तोद्यदंघ्रिणं ।
 विद्युदग्निप्रकाशाच्चमादित्यसमतेजसं । पीनवृत्तायतस्कन्धं दृप्तगार्दूलविक्रमं ।
 पीनोन्नतकटोदेशं वृषलक्षणलक्षितं । रूपमास्थाय विपुलं वाराहममितं हरिः ।
 पृथिव्युद्धरणार्थाय प्रविवेश रसातलं । वेदपादो यूपदंष्ट्रः क्रतुहस्तश्चिंतो मुखः । १२२७
 अग्निजिह्वा दर्भरोमा ब्रह्मशोषो महातपाः । अहोरात्रेक्षणधरो वेदाङ्गश्रुतिभूषणः ।
 आच्यनासः श्रुवतुण्डः सामघोषस्वनो महान् । सत्यधर्ममयः श्रीमान् क्रमविक्रमसत्कृतः ।
 क्रियासत्रमहाघोणः पशुजानुर्ध्माकाशतिः । उद्गात्रन्त्रो हेमलिङ्गे वीजौषधिमहाफलः ।
 वाय्वन्तरात्मा सचस्त्रिक् विवृतः सोमशोणितः । वेदिस्कन्धो हविर्गन्धो हव्यकव्यातिवेगवान् ।
 प्राग्बंशकायो द्युतिमान्नानादीक्षाभिरन्वितः । दक्षिणाहृदयो योगी महासत्रमयो महान् । १२२८
 उपाकर्मौष्ठरुचकः प्रवर्ग्यावर्तभूषणः । नानाच्छन्दोगतिपथो गुह्योपनिषदासनः ।
 क्वायापत्नीसहायो वै मणिशृङ्ग इवोच्छ्रितः । भूत्वा यज्ञवराहोऽधौ द्रागधः प्राविशदुरुः ।
 अङ्घ्रिः सञ्छादितामुर्वी स तामार्च्छत् प्रजापतिः । रसातलतले मग्ना रसातलतलं गतः ।
 प्रभुर्लोकहितार्थाय दंष्ट्रायेणोज्जहार गां । ततः स्वस्थानमानीय पृथिवीं पृथिवीधरः ।
 मुमोच पूर्वं सहसा धारयित्वा धराधरः । ततो जगाम निर्व्वाणं मेदिनी तस्य धारणात् । १२२९
 चकार च नमस्कारं तस्मै देवाय विष्णवे । एवं यज्ञवराहेण भूत्वा लोकहितार्थिना ।
 उद्धृता पृथिवी देवी सागराम्बुधरा पुरा । अथोद्धृत्य चितिं देवो जगतः स्थापनेष्वया ।
 पृथिवीप्रविभागाय मनश्चक्रेऽम्बुजेक्षणः । रसातलगतामेवं विचिन्त्य स सुरोत्तमः ।